

Kuressaare Gümnaasiumi valikaine

ÕPIOSKUSED

4. klass (35 tundi)

5. klass (35 tundi)

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Valikaine eesmärgiks on:

- 1) teadmiste- oskuste saamine õpiülesannetega toimetulekuks (teabe otsimine teatmeteostest, sõnastikest, atlasest, teabe käsitlemine, materjali töötlemine ja vormistamine
- 2) arvuti kasutamine töövahendina (tekstitöötlus, infootsing);
- 3) iseseisva, individuaalse ja rühmatöö, koostöö- ja meeskonnatööoskuste omandamine;
- 4) funktsionaalse lugemise oskuse arendamine;
- 5) õppima õpetamine/õppimine, aineõpetuse toetamine;
- 6) õpilase silmaringi laienemine erinevate teabeallikate kasutamise kaudu;
- 7) eeltöö tublimate väljaselgitamiseks 6.klassi algul toimuvat maakondlikku õpioskuste olümpiaadi silmas pidades

2. Valikaine kirjeldus

Õpioskused on õppimisel vajaminevad oskused. Õpioskused on oskused õpitavat omandada ja mõista, seostada seda eelnevalt õpituga, struktueerida ja kasutada, teadvustada ja vajadusel ümber struktueerida. Eristatakse oskust jälgida ja olla teadlik sellest, mida ja kuidas õpitakse, samuti luua ja säilitada õpimotivatsiooni ning saavutada õppimisel vajalik emotsionaalne seisund. Õpioskused hõlmavad õpistrateegiaid ja taktikaid.

Lähtutakse järgmistest valdkondadest:

- 1) Keskkond ning tegevuse planeerimine ja organiseerimine.
- 2) Motivatsioon ja emotsioonid.
- 3) Õpitava vastuvõtmine ning selle salvestamine ja säilitamine.
- 4) Õpitu meenutamine ja kasutamine.
- 5) Enesetunnetus ja eneseteadvus (enese teadmiste kontrollimine; teadlikkus õppimisest ja iseendast). Enesekontroll kui õpioskus, mille hea valdamine loob eduka iseseisva õppimise eeldused.

3. Õpitulemused

- 1) Õpilased oskavad töötada rühmas ja vastutavad ühiselt tehtud töö eest, oskavad täita õpiülesannet;
- 2) õpilane oskab kasutada teabekirjandust;
- 3) õpilane oskab infot otsida internetist;
- 4) õpilane teab peamisi tekstitöötluse aluseid;
- 5) õpilane oskab lugeda tabelleid, diagramme, jooniseid;
- 6) õpilane oskab töötada tekstiga;

- 7) õpilane oskab oma tööd kontrollida, analüüsida eakohaselt oma töö tulemusi, teha järeldusi;
- 8) õpilane oskab loogiliselt ja loovalt mõelda;
- 9) õpilane oskab kaaslastele oma tööst ülevaadet anda (esinemised, ettekanded).

4. Füüsiline õpikeskkond

- kaasaegne õpikeskus (trükised+audio-visuaalne+Internetiühendusega arvutid individuaalseks kasutuseks);
- paindliku interjööri klass (kergesti kohandatav erinevate õppevormide tarvis, nt paaris- ja rühmatöö)
- esteetiliselt eakohased ruumid
- õpetaja on tegevuse initsieerija ja kaudne suunaja, teadmusloome juht

5. Hindamine

* Arvestuslik (kokkuvõttev A/MA II ja IV veerandi ja õppeaasta lõpul)

* Hinnatakse

= õpiülesannete täitmist kogu õppeprotsessi vältel (õpimapp). Kui õpetaja peab vajalikuks tööd numbriliselt hinnata, siis võib hinde vastavalt teemale kanda eKoolis vastava aine päevikusse. Sellisel juhul lisatakse sissekandesse märke: töö teostatud õpioskuste tunnis)
= aktiivset osavõttu tundidest

6. Õppesisu ja -tegevus:

4. klass

Põhiteema. Alateemad

- 1) Kuidas õppida erinevaid õppeaineid
- 2) Päevakava koostamine. Aja planeerimine
- 3) Kooli koduleheküljega tutvumine, info leidmine
- 4) Kava koostamine, olulise info leidmine loetud materjalist
- 5) Teksti põhjal küsimuste koostamine, märksõnaskeemi, idee- / mõttekaardi koostamine
- 6) Vanasõnade, mõistatuste, antonüümide, sünonüümide, lühendite tundmaõppimine; töö sõnavaraga (ka võõrkeelsega)
- 7) Kirjelduse, lühikokkuvõtte, uudise, kirja ja seletuskirja kirjutamine
- 8) Intervjuu kavandamine ja läbiviimine
- 9) ÕS-i, Võõrsõnade leksikoni, sõnaraamatute jt teatmeteoste kasutamine, telefoniteatmiku kasutamine
- 10) Ajatelje lugemine, kasutamine
- 11) Info leidmine ajaloosündmuste ja ajalooliste isikute, loodusnähtuste, avastuste jne kohta (nii Internetist kui teabekirjandusest)
- 12) Kokkuvõtte koostamine ehk referraadi kirjutamine teatmeteose abil
- 13) Diagrammide lugemine ja koostamine
- 14) Töö atlasega, tingmärkide, plaani ja kaardi lugemine/kasutamine
- 15) Plaani joonestamine
- 16) Ristsõnade koostamine ja lahendamine
- 17) Nuputamis- ja loogikaülesanded
- 18) Mõõtmine, pindala leidmine, matemaatika olulisus igapäevaelus

- 19) Oma arvamuse esitamine, selle põhjendamine
- 20) Enesekontroll
- 21) Lihtsama esitluse koostamine, stendiettekande koostamine ja esitlemine

5. klass

- 1) Aja planeerimine, nädalaplani koostamine.
- 2) Eesmärkide seadmine, õppimise kavandamine; gruppitöö põhimõtted. Inimesed õpivad erinevalt. Milline on parim õpistiil?
- 3) Kava koostamine, olulise info leidmine loetud materjalist
- 4) Teksti põhjal küsimuste koostamine, märksõnaskaemi, idee- / mõttekaardi või mõistekaardi koostamine
- 5) Vanasõnade, kõnekäändude, mõistatuste, murdesõnade, antonüümide, sünonüümide, lühendite tundmaõppimine; töö sõnavaraga (ka võõrkeelsega)
- 6) Kirjelduse, lühikokkuvõtte, uudise, artikli, kirja ja seletuskirja kirjutamine, reklaami kujundamine
- 7) Intervjuu kavandamine ja läbiviimine
- 8) ÕS-i, Võõrsõnade leksikoni, sõnaraamatute jt teatmeteoste kasutamine, telefoniteatmiku kasutamine. Keelenõu <http://kn.eki.ee/>, ÕS-i <http://www.eki.ee/dict/qs/> kasutamine.
- 9) Ajatelje koostamine, lugemine, kasutamine
- 10) Info leidmine ajaloosündmuste ja ajalooliste isikute, loodusnähtuste, avastuste jne kohta (nii Internetist kui teabekirjandusest), info usaldusväärse üle otsustamine
- 11) Kronoloogia koostamine
- 12) Referaadi koostamine mitme erineva teatmeteose ja inernetiinfo abil. Allikate märkimine.
- 13) Diagrammide lugemine ja koostamine
- 14) Töö atlasega, tingmärkide, plaani ja kaardi lugemine/kasutamine
- 15) Ristsõnade koostamine ja lahendamine, <http://www.discoveryeducation.com/free-puzzlemaker/> kasutusvõimalustega tutvumine
- 16) Nuputamis- ja loogikaülesanded
- 17) Oma arvamuse esitamine, selle põhjendamine
- 18) Enesekontroll. Enesetunnetus ja eneseteadvus
- 19) Konspekti koostamine, lühikokkuvõtte tegemine õpitust.
- 20) Vastastikune õpetamine
- 21) Slaidiettekande koostamine ja esitlemine

- **Lõiming**

- Valikaine õpioskused lõimub kõigi 4.-5.kl õppeainetega (teabekirjanduse, ilukirjanduse jm tekstide kaudu; loogilist mõtlemist arendavate nuputamisülesannete kaudu).
- Õpiraskustega õpilaste puhul võimaldab õpioskuste tund rakendada parandusõppe elemente.

- **Läbivad teemad**

- **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elukeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke valikuid; eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi;

- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda (minu osa looduse hoidmisel, austav suhtumine elus- ja eluta loodusesse, hädasolija aitamine, lemmikloomad ning vastutus nende eest, aastaegade omanäolisus jms.);
  - **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks meeskonnaliikmeks, kes mõistab rühmas töötamise põhimõtteid; võimaldab rühma liidri esilekerkimist;
  - **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis (minu juured, seos mineviku, oleviku ja tuleviku vahel, traditsioonid ja sündmused, mis tagavad järjepidevuse, suhe keelesse, kodupaiga keel, suhted teiste rahvustega jms.);
  - **teabekeskond** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kellele on omased avastamisrõõm ja õppimiskogemused, tänapäevased teabeotsimis- ja -edastamisvõimalused (internet kui silmaringi avardaja ning infoallikas, internet kui ohuallikas, käitumine suhtlusportaalides, film ja foto kui hetke ning ajaloo jäädvustajad jms.);
  - **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
  - **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
  - **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli; oskab arutleda konfliktsituatsioonides toimunu üle ning teha järeldusi;
  - **saarlus** – taotletakse, et õpilane orienteerub kodukohaga seonduvas (telefoniraamat, ajakirjandus, Saaremaalt pärit tuntud inimesed, veebileheküljed www.saarlane.ee, www.saaremaa.ee, www.oesel.ee/kg jms), „Minu kodu lugu“ kasutamine õppetegevuses
-
- **Õppetegevus**
  - Töö õppevahenditega „Minu kodu lugu“ ja „Loe ja mõista!“ ning teabekirjandusega
  - koosõppimine – paaristöö, rühmatöö, diskussioon, dispuut, ajurünnak, rollimäng, seminar, õppekäik, mäng
  - iseseisev õppimine – iseseisev töö juhendi alusel, kodune õppimine, uurimistöö praktiline töö, projekt

